

Članak Donalda Hejza, glavnog zamjenika visokog predstavnika: “Entiteti neće ostati bez prihoda zbog reformi”

(kao što iz OHR-a poslano Blicu)

O daljim aktivnostima na pitanjima carina i PDV-a u BiH odlučiće se ove sedmice. Ove reforme će imati uticaja na svakog pojedinog građanina u Republici Srpskoj.

Visoki predstavnik će u srijedu osnovati komisiju koja će nadgledati proces uspostavljanja jedinstvene carinske administracije i uvođenja PDV-a na državnom nivou. On će takođe donijeti Odluku kojom će definisati djelokrug rada komisije.

Debata o reformi sistema carina i PDV-a do sada je proizvela dosta dezinformacija. Građani Republike Srpske zaslužuju da budu ispravno informisani. Prema tome, želim da sada vaše čitaoce informišem o pravom stanju stvari.

Dozvolite da kažem prvo šta ove reforme NE ZNAČE.

Ove reforme NE ZNAČE uskraćivanje prihoda entitetima. Ustvari, smanjivanjem broja prevara ove reforme bi mogle značiti više novca za entitete.

Ove reforme NE ZNAČE podrivanje autonomije koju uživaju entiteti. Entiteti će i dalje biti nadležni za škole i bolnice i imaće sve druge nadležnosti koje imaju i sada.

Ove reforme NE ZNAČE centralizaciju BiH. Kada je BiH uvela

Državnu graničnu službu, da li je tada postala centralizovanija? Ne, ali je upravljanje granicama BiH postalo profesionalnije. Isto se odnosi i na carine i PDV.

Mogu samo zaključiti da vas oni političari iz RS koji vam to govore ili namjerno dezinformišu ili su krajnje opasno neupućeni u ekonomiju.

Dozvolite da vam kažem šta ove reforme ZNAČE.

Ove reforme ZNAČE da će se osigurati da 4-500 miliona KM koje se prikupljaju iz carina i poreza i koje se u RS SVAKE GODINE gube zbog prevara idu u ruke građana a ne kriminalaca.

Ove reforme ZNAČE da će se osigurati da Bosna i Hercegovina jednog dana postane članica Evropske Unije. Od svih zemalja koje žele stupiti u članstvo Evropske Unije traži se da imaju jedinstvenu carinsku administraciju i PDV na državnom nivou, te će to morati uraditi i BiH ukoliko želi da ispuni uslove za članstvo.

Ove reforme ZNAČE da će se osigurati da BiH ima onu vrstu otvorene i integrisane ekonomije koja će privlačiti investicije i otvarati nova radna mjesta koja su ovoj zemlji očajno potrebna.

Dozvolite da se sada pozabavim nekim pogrešnim uvjerenjima koja postoje u medijima. Neka od tih uvjerenja namjerno plasiraju ljudi koji brane svoj sopstveni interes a ne interes građana.

POGREŠNO UVJERENJE: RS će gubiti 2/3 svojih prihoda ako se ove reforme uvedu.

ČINJENICA: Reforma carina i PDV koji će se uvesti GARANTUJU da će entiteti dobijati barem onoliko prihoda koliko dobijaju iz sadašnjeg sistema. Svi prihodi od carina koji budu prikupljeni u RS biće vraćeni RS, a uspostaviće se i mehanizmi koji će entitetima automatski prebacivati prihode od

PDV-a.

POGREŠNO UVJERENJE: Neefikasnost i prevare u prikupljanju carinskih prihoda i poreza na promet u RS mogle bi se riješiti bez uvođenja jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou.

ČINJENICA: Svake godine RS gubi 4-500 miliona KM od carina i prevara vezanih za porez na promet. Novac koji treba da ide vama, građaninu, završava u rukama kriminalaca. Razlog zašto se toliko novca gubi putem prevara leži upravo u podjeli sadašnjeg sistema carina i poreza na promet, koja ostavlja prostor za kriminalne radnje.

POGREŠNO UVJERENJE: RS će izgubiti kontrolu nad prikupljanjem carina i PDV-a ukoliko pristane na uspostavu jedinstvene uprave i PDV-a na državnom nivou.

ČINJENICA: Predložene reforme će GARANTOVATI entitetima da će imati ulogu u nadzoru i reviziji rada carinske uprave.

POGREŠNO UVJERENJE: BIH može postati članica EU bez uvođenja jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou.

ČINJENICA: Havijer Solana, Kris Paten, ministri vanjskih poslova država članica Evropske unije, kao i svi ambasadori zemalja EU akreditovani u BiH, iznijeli su jedinstven stav da jedinstvena carinska uprava i PDV na državnom nivou predstavljaju bitan preduslov za buduće članstvo BiH u Evropskoj uniji. Sve države članice EU imaju jedinstvenu carinsku upravu i PDV na državnom nivou. Sve zemlje koje su pred učlanjenjem u EU imaju jedinstvenu carinsku upravu i PDV na državnom nivou. Ukoliko BiH želi da se jednog dana pridruži Evropi, moraće uvesti jedinstvenu carinsku upravu i PDV na državnom nivou.

POGREŠNO UVJERENJE: Međunarodna zajednica nema jedinstven stav u pogledu podrške za uvođenje jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou.

ČINJENICA: Međunarodna zajednica nikad nije bila jedinstvenija. EU podržava ove reforme na svim nivoima. Sjedinjene Američke Države su izjavile da daju podršku uvođenju jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou. Pored toga, navele su da će BiH morati sprovesti ove reforme ukoliko želi da postane članica Svjetske trgovačke organizacije. Savjet za implementaciju mira, čija članica je i Ruska Federacija, takođe je izjavio da podržava uvođenje jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou, te da to hitno treba sprovesti.

POGREŠNO UVJERENJE: BiH može privući investicije i otvarati nova radna mjesta bez uvođenja jedinstvene carinske uprave i PDV-a na državnom nivou.

ČINJENICA: Bosna i Hercegovina trenutno nema jednu, nego dvije ekonomije. Kada strani ulagači razmatraju mogućnosti ulaganja u BiH vide da postoje dvije odvojene ekonomske administracije, dvije grupe odvojenih carinskih pravila, dvije grupe odvojenih pravila o indirektnom oporezivanju, dvije odvojene birokratije. Ko ih može okriviti ukoliko odluče, što s vremena na vrijeme i učine, da svoj novac ulože negdje drugo, u zemlje koje imaju jednostavnije i normalnije sisteme? I ko placa tu cijenu? Vi, građani Bosne i Hercegovine, koji nemate mogućnost da iskoristite otvaranje novih radnih mjesta kao ni druge mogućnosti koje se pojavljuju s dolaskom investicija.

POGREŠNO UVJERENJE: PDV na nivou entiteta može funkcionisati jer bi entiteti zadržavali prihode koji bi se prikupljali po osnovu PDV-a.

ČINJENICA: Sistem PDV-a se razlikuje od poreza na promet i naplaćuje se prilikom svake poslovne transakcije. Iz ovog razloga, države kao što je Belgija, koja ima jasno definisane državne regije i snažne organe vlasti na lokalnom nivou, primjenjuje sistem JEDNOG PDV-a, pošto dva ili više sistema ne bi funkcionisala. Najviši funkcioneri iz belgijskog Ministarstva finansija rekli su nam da dva sistema PDV-a,

prema modelu koji je predložila Vlada RS, ne bi funkcionisala.

Dakle, kada razmišljate o carinama i PDV-u upitajte se:

Zasto neki političari koji me predstavljaju podržavaju korumpirani i podijeljeni sistem koji onemogućava školama i bolnicama da dobiju sredstva koja im pripadaju i koji onemogućava meni i članovima moje porodice da se zaposlimo? Zašto dozvoljavaju da kriminalci svake godine ostvare zaradu od 4-500 miliona KM koji bi trebali biti utrošeni na građane BiH?

Upitajte se da li je to zbog toga što političari zaista rade u mom interesu? Ili je to zbog toga što rade u svom vlastitom interesu?